

فرمان

فصلنامه تخصصی نقد سینما، ادبیات، فرهنگ و جامعه
شماره سیزدهم و چهاردهم □ تابستان و پاییز ۱۴۰۱

ایبسن

- صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: مسعود فراسستی
- دبیر تحریریه و مدیر هنری: شکیبیا سام
- ویراستار: محمد قربانی
- صفحه‌آرایی و جلد: بهراد بهروز وزیری
- طراح لوگو: رضا موسوی
- چاپ و صحافی: چاپ منصور، ۲-۳۱۵۶۴۸۵۶۴۸-۲۱
- نشانی: خیابان قائم مقام فراهانی، خ. ۲۲، پلاک ۲۸
- تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۲۳۵۹۸
- پست الکترونیکی: formvanaghd@gmail.com

به نام خداوند جان و خرد

سینما

- سرمقاله: دروغ بزرگ ملی/موقعیت مهدی، هادی حجازی/فراسعود فراسستی ۲
- **نگره**
- فرم ملی و آینده/محمد حسین ضمیریان ۱۰ □ آثار و سینما (۳) سوزان سانتاگ/امیرسجاد حسینی ۱۲
- اندیشه‌هایی در باب زیبایی‌شناختی سینما/گنورگ لوکاج/پارسا زنگنه ۱۴
- **اکران سال**
- مرگ‌خند/شادروان ۱۸، خواستن یا توانستن: مسئله این است/علف زار ۲۱، آنچه نادیدنی است.../ملاقات خصوصی/سید جواد یوسف‌بیگ ۲۳ □ مصدق را بلیغ هم نکردی رئیس/خائن کشتی ۲۱، نما به نما، بی‌حوصلگی پشت دوربین لو می‌رود/نگهبان شب/محمدتقی فهیم ۲۲ □ جسد‌های گیشه‌ای/خائن کشتی ۲۳، بدون -یا- با قرار قبلی/بدون قرار قبلی/سامان بیگدلی ۲۴ □ سه یادداشت بر سه فیلم/دسته دختران، شب طلایی، شهرک/میلاذ سعادت ۳۱ □ تحلیلی بر موسیقی، آوازا، نوحه‌ها و.../موقعیت مهدی/میلاذ سعادت ۳۵
- **قابل نقد**
- یامرد یازنده/امرد یازنده/سجاد نوروزی ۳۷ □ از جهالت تاریگی شدن/اروز صفر/سید جواد یوسف‌بیگ ۴۱ □ این حجم ابتذال ربطی به سن و سال فیلمساز ندارد./لامینور/محمدتقی فهیم ۴۷ □ روح مخملباف شاد/مجبوریم/سامان بیگدلی ۴۹ □ شترمرغی برای تمام فصول/هناس/محمد قربانی ۵۱
- **نگاهی به چند فیلم سهراب شهید ثالث**
- کاپاره‌زدگی، اعتبار یک فتوفیلم/طبیعت بی‌جان/محمدتقی فهیم ۵۳ □ توهم واقع‌گرایی/در غربت/میلاذ سعادت ۵۵ □ بدون اسلحه او فقط یک آدم است/انوتیبا/شروین طاهری ۵۸ □ از چند مرز باید گذشت تا به وطن رسید؟/گیرنده ناشناس/پارسا زنگنه ۶۲ □ از واقعیت تا «واقعیت»/درخت بید، هانس جوانی در آلمان/عادل رحمتی ۶۵

اکران خارجی

- واپسین دونل علیه خویش؟/آخرین دونل، ریذلی اسکات/سید جواد یوسف‌بیگ ۶۷ □ مصائب یک زندگی/ناشویی/صحنه‌هایی از یک ازدواج، هاگای لیوای/میلاذ سعادت ۷۶ □ طلسم ابرهفرومانی/بتمن، مت‌ریوز/بادشار گروسیان ۸۰ □ از انوتیوس پیاده شو، تیرپاران کن، با فرشته مهربون برقص و سپرت را بر دکتر/سرماخوردگی پتروف، کیریل سربرینکوف/فرزاد عظیم بیگ ۸۴
- **سینما-معماری**
- نورستی که زیاد می‌دانست/استیون جیکوبز/اختر اعتمادی ۸۶
- **سینما-ادبیات**
- مواجهه کوروساوا با شکسپیر/مطالعه تطبیقی مکبث شکسپیر و سریر خون کوروساوا/محمد قربانی ۹۶
- **سینمای کلاسیک**
- مسفونی پندار فانی و الکساندر، اینگمار برگمان/سید جواد یوسف‌بیگ ۱۰۲ □ فرصت قلندر درویشان/ریوبروو، هارارد هاکس/حامد حمیدی ۱۰۷ □ با خیال تا خاطره/مامان را به یاد می‌آورم، جورج استیونس/سید جواد یوسف‌بیگ ۱۱۱ □ چه زندگی شگفت‌انگیزی/مامان را به یاد می‌آورم، جورج استیونس/فردین آریش ۱۱۵
- **سینمای همیشه**
- رؤیای ملی شکست‌خورده (۲)/سوی دیگر همه چیز، میلا تورالیچ/مسعود فراسستی ۱۲۰

ادبیات

- **پرونده‌های برای زنان**
- سرمقاله/با هویت و جان‌دار/شکیبیا سام ۱۲۴ □ درباره نویسنده‌های زن/بخشی کوتاهی از مصاحبه لیلی گلستان با احمد محمود در کتاب حکایت حال ۱۲۷ □ «حماسه» سوشون/نگاهی به شخصیت‌پردازی کتاب سوشون/اسلمان مفید ۱۲۸ □ در ستایش زنانگی/طوبی و معنای شب، شهرنوش پارس‌پور/کایا یزدچی ۱۳۰ □ آقای «ب»/برداشت‌هایی آزاد از تجربه‌های آزاد شهرنوش پارس‌پور/فاطمه ارجمند ۱۳۵ □ پوستی که از ژئوگی زرد، کهریایی است/آویزه‌های بلور، شهرنوش پارس‌پور/کایا یزدچی ۱۳۷ □ بهترین نویسنده زن معاصر ایران/کشتی در آثار مهشید امیرشاهی/امیم امیری ۱۴۱ □ از نهایت شب/کنج-کایوی مکان در شعر فرخزاد/انلیاد موسوی ۱۴۸ □ توتالیتاریسم می‌رود، ما می‌مانیم و حتی بسیار می‌خندیم/اسلاونکا دراکولچ و روایت او از زنان (بخش اول)/منا خداشناس ۱۵۲
- **نگره**
- از بودن و نوشتن (۱۱)/استیون کینگ/سید جواد یوسف‌بیگ ۱۵۵ □ فرمالیسم زیبایی‌شناسانه، فرم هنری و نقد فرمالیستی/جانانان لوزبرگ/شکیبیا سام، سید جواد یوسف‌بیگ ۱۵۸ □ قهرمان رمان مدرن/تنوربسن‌های رمان مدرن (۲)/دیورا آل پارسونز/منا خداشناس ۱۶۰ □ ادبیات اختیار و تجربه مرموز امیلی برونته/زرز بانای/فرزام کریمی ۱۶۴ □ کشتن فرشته در خانه/پیشینه زنان نویسنده/الین شوارتر/فرزام کریمی ۱۷۰
- **ادبیات همیشه**
- کالبدشکافی یک خودکشی/یادداشتی بر نمایشنامه هدا گابلر، ایبسن/شکیبیا سام ۱۷۲
- **ادبیات کلاسیک/داستایوفسکی**
- آیا می‌توانید داستایوفسکی را دوست بدارید؟/ژولیا کریستوا/شکیبیا سام ۱۷۴ □ روح روسی/تأملات و مجادلات، فیودور داستایوفسکی/امیر ویسی ۱۸۰ □ رنج مدام/جنایت و مکافات، فیودور داستایوفسکی/فردین آریش ۱۸۷ □ در دفاع از خاتمه جنایت و مکافات/دیوید متوئل/فرزام کریمی ۱۹۴
- **روی پیشخوان**
- آخرین آوای انسان/سه‌گانه خواب‌گردها، هرمان بروخ/امیر ویسی ۱۹۹ □ نقش‌های اجتماعی و پوسته‌های زیرین/پیری و زان، گی دو مویاسان/مهدی سبز ۲۰۲ □ اولین وامپیر/کارمیل، شرایدن لو فانو/فرزاد عظیم بیگ ۲۰۴
- **روانگاری و نقد**
- میل و هستی‌شناسی: لاکان هملت می‌خواند/ژان میشل راباته/کیومرث ریحانی مهر ۲۰۸
- **نقد نقد**
- پرویز ناتل خانلری و نقد نوسازی فرهنگی/بخش دوم و پایانی/رضا اسکندری، انلیاد موسوی ۲۱۳
- **فرهنگ و جامعه**
- سوبیه ناریک پیشرفت/نقد فرهنگ، ایده پیشرفت و ناخرسندی‌های آن/اربت نیزبت/رضا اسکندری ۲۱۸
- **ضمیمه: لوکاج**
- درباره پدیدارشناسی فرآیند آفرینشگر لوکاج - ۱۹۱۴/ایان آیتکن/پارسا زنگنه ۲۲۳ □ درآمدی به لوکاج: ذات، پدیدار و زمان‌مندی/ایان آیتکن/شروین طاهری ۲۳۶
- **فهرست انگلیسی** ۲۴۸